

Kärki karkaa

PwC:n yritys vastuubarometri tarkastelee suomalaista yritys vastuuta strategisen yritys vastuun, johtamisen ja raportoinnin näkökulmasta.

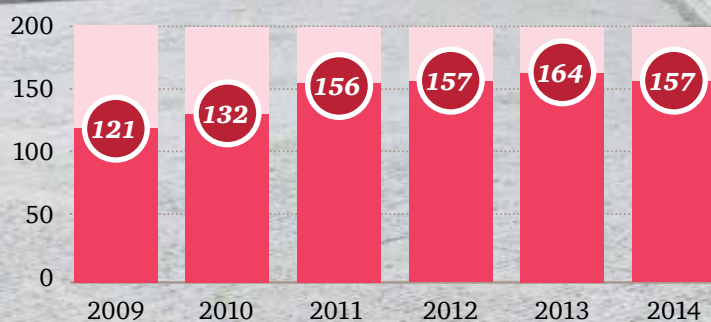
Mikä yritys vastuubarometri on?

- Suomen laajin yritys vastuututkimus
- kartoitettu 579 yritystä
- arvioitu 157 yrityksen julkaisema yritys vastuutietä
- arvioitu verkkosivut, yritys vastuuraportit ja vuosikertomukset
- tiedoista luettavissa viiden vuoden trendi (2009–2014).

Miksi yritys vastuubarometri kannattaa lukea?

- antaa tilannekuvan suomalaisten yritysten yritys vastuusta juuri nyt
- kuvastaa yritys vastuun trendejä
- nostaa esille kiinnostavia aiheita ja kehityskulkuja
- pitää yllä keskustelua yritys vastuuseen liittyvän strategiatyön, yritys vastuun johtamisen ja raportoinnin laadusta
- haastaa yrityksiä kehittämään.

Yritys vastuun tietoja raportoivat yritykset Suomessa (kpl)

Yritys vastuubarometriin kartoitettiin 579 yritystä ja organisaatiota: Talouselämä 500 -listan* yritykset ja 79 muuta yritystä tai julkista organisaatiota. Tarkemmin arvioitiin 157 yritys vastuun tietoja julkaisevaa yritystä. Arviointi koskee vuodelta 2014 raportoituja tietoja.

Ota yhteyttä, jos haluat kuulla tarkemmin yrityksesi tuloksista uusimmassa yritys vastuubarometrissa!

Sirpa Juutinen
Partner, Sustainability &
Climate Change
puh. 040 578 2615

Jussi Nokkala
Manager, Sustainability &
Climate Change
puh. 050 354 8381

PwC
PL 1015
00101 Helsinki
puh. 020 787 7000

*Talouselämä-lehti listaa vuosittain liikevaihdon perusteella Suomen 500 suurinta yritystä.

Johdanto

PwC:n yritys vastuubarometri tarjoaa jälleen kurkistuksen suomalaisen yritys vastuun strategisen ulottuvuuden, johtamisen ja raportoinnin tilaan. Kuudes peräkkäinen barometri alkaa jo näyttää trendejä ja kehitysuuntia, joiden pohjalta voi tehdä johtopäätöksiä.

Tämän vuoden yritys vastuubarometrisa huomio kiinnittyi siihen, että yritykset voidaan luokitella entistä selvemmin edelläkävijöihin ja yritys vastuussaan hieman tasaisemmin eteneviin.

Keskeisimmät havaintomme vuoden 2015 PwC:n yritys vastuubarometrissa ovat seuraavat:

Suomalaisen yritys vastuun kenttä on jakautumassa

Siinä missä pieni etujoukko suomalaisia yrityksiä ottaa kunnianhimoisia kehitysaskelita yritys vastuussaan, on toinen joukko yrityksiä tyytymässä välttämättömien vaatimusten täyttämiseen. Vaatimusten täyttäminen näyttäisi koskevan erityisesti raportointivaatimusten huomioon ottamista. Taustalla olevia syitä voi arvailla, mutta taloudellisesti haasteellisina aikoina keskitytään usein siihen, mikä näkyy konkreettisesti ulospäin eli raportointiin.

Yritys vastuusta raportoinnin voidaan myös kokea olevan jo jossain määrin minimivaatimus, ja siitä ei sen vuoksi haluta tinkiä, vaikka kaikesta muusta säästettäisiinkin. Jotkut todennäköisesti kokevat, että sijoittajien kiinnostuksen tyydyttämiseksi raportti, jonka olemassaolo on helposti tarkistettavissa, riittää.

Osa yrityksistä on kuitenkin valinnut tien, jolla myös tavoitteellisen yritys vastuun avulla yritetään turvata kestävä kasvu ja sen myötä taata sijoittajienkin kiinnostus. Yritys vastuu merkitsee näille yrityksille sekä uusia liiketoimintamahdollisuuksia että tehokkuuden kasvua prosessien virtaviivaistumisen ja kustannussäästöjen syntymisen myötä.

Yritys vastuun arvonluontimahdollisuuksia halutaan ymmärtää, mutta siinä ollaan vasta alkutaipaleella

Muutamit yritys vastuun kärkiyritykset ovat tänä vuonna raportoineet, mitä kaikkia pääomalajeja ne tarvitsevat voidakseen toteuttaa menestyksellä omaa liiketoimintaansa.

Eri pääomalajien tunnistaminen auttaa oivaltamaan, ketkä kaikki ovat niihin liittyen merkittäviä sidosryhmiä. Jatkuva vuoropuhelu noiden sidosryhmien kanssa tuo tärkeää tietoa kyseisestä pääomalajista sekä sen saatavuuden ehdoista myös jatkossa.

Edelläkävijäyritykset ovat raportoineet siitä, mitkä niiden toiminnan vaikutukset ovat olleet ja mitä lisäarvoa ne ovat tuottaneet eri sidosryhmille. Vaikutusten kvantifiointi ei ole vielä kovin kehittynyttä, mutta tässäkin asiassa tultaneen ottamaan jatkossa edistysaskelita.

Yritys vastuun arvonluontimahdollisuuksien tarkasteluun on todennäköisesti kirittänyt kaksi asiaa. Integroidun raportoinnin viitekehys on haastanut yrityksiä kunnianhimoiselle tielle, jonka varrella sijoittajat odottavat tietoa arvonmuodostuksesta. Toinen tekijä on hyvin käytännöllinen: yritys vastuun kehityspolulla ollaan tultu pisteeseen, jossa yritys vastuusta otetaan oikeasti mittaa ja katsotaan, mihin kaikkeen siitä arvonluontia ajatellen on. Tämä on tervetullutta kehitystä.

Toimitusketjun riskeihin puututaan yhä hanakammin

Toimitusketjun riskejä pyritään hallitsemaan sekä laatimalla toimittajavaatimuksia että seuraamalla niiden

toteutumista. Tämä lienee varautumis-
ta yhä kasvaviin odotuksiin läpinäky-
vyydestä koko hankinta- ja toimitus-
ketjussa. Toimitusketjun kehitystyö on
vaativaa ja edellyttää monia käytännön
kehittämisponnisteluja. Vaatimusten
kohteina oleville toimittajille aiheutuu
lisätyötä tilaajien odotuksiin vastaami-
sessa, varsinkin kun vaatimukset tai
niihin liittyvät sähköiset työkalut
poikkeavat eri tilaajilla toisistaan.

Veroraportointi yleistyy edelleen

Odotuksiin avoimemmasta verorapor-
toinnista on vastannut kasvava joukko
yrityksiä, ja raportoinnissa onkin
päästy kohtuulliseen vauhtiin. Rapor-
tointi on kuitenkin kirjavaa eikä
todennäköisesti tyydytä kaikkia sitä
vaatineita sidosryhmiä. Suoraa vertail-
tavuutta yritysten kesken nykyinen
verojalanjälkien raportointi ei tarjoa.
Yritykset raportoivat toimialasta,
maantieteellisestä laajuudesta ja
kehitysvaiheesta riippuen olennaisuu-
den pohjalta kukin hieman eri verolaje-
ja. Verojalanjäljen raportoinnin
aloittaminen ja tiedonkeruun organi-
soiminen voi olla haasteellista. Verora-
portointia ei kuitenkaan tehdä vain
ulkoisia sidosryhmiä ajatellen, vaan
kokonaisverojalanjäljen ymmärtämi-
nen tuo myös sisäisesti lisätietoa
päättöksentekoon.

Lopuksi

PwC:n yritys vastuubarometrissa
pitäydytään kokonaistilanteen kuvaa-
misen tasolla nimeämättä yrityksiä
paremmuus- tai muussakaan järjestyk-
sessä. Olemme valinneet tämän linjan
tietoisesti jo kuusi vuotta sitten, koska
yksittäisten yritysten onnistumisen
sijasta haluamme kiinnittää huomion
yritysvastuun kokonaiskehitykseen
kolmella valitulla osa-alueella: strategi-
sella tasolla, johtamisen osana sekä
raportointina. Kehitystä on tapahtunut
näiden vuosien aikana kaikilla osa-
alueilla.

Sirpa Juutinen

Partner, PwC:n yritys vastuupalvelut

Keskeiset tulokset

1. Edelläkävijäyritysten kärki karkaa

Suomalaisen yritys vastuun kenttä näyttäisi jakaantuvan entistä selkeämmin kahteen ryhmään: edelläkävijäyrityksiin, jotka hakevat yritys vastuusta kestäväää kasvua, uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja kustannussäästöjä sekä yrityksiin, joille yritys vastuun perustuu vaatimusten noudattamiseen ja uusien raportointivaatimusten täyttämiseen. Kärkiyritykset huomioivat kestävään kehityksen trendit liiketoimintastrategiassa ja edistävät uusia raportointikäytäntöjä, kuten integroidun raportoinnin mallia.

2. Suomalaiset yritykset ottavat askeleita kohti integroidumpaa raportointia

Useat suomalaiset yritykset käsittelevät integroidun raportoinnin kannalta keskeisiä asioita: olennaiset asiat on määritelty, sidosryhmät tunnistettu, pitkän aikavälin tavoitteet asetettu ja yritys vastuun avainluvut raportoitu. Harva yritys raportoi kattavasti tietoja integroidun raportoinnin mallin mukaisesti,

ja arvonluontiin liittyvä raportointi on edelleen harvinaista. Hyvä peruselementtien raportointi lupaa integroidun raportoinnin yleistymistä.

3. Yritys vastuun johtamiskäytännöt kehittyvät

Aiempaa useampi yritys kehittää yritys vastuun johtamista. Yritykset myös osaavat poimia johdettavakseen olennaiset yritys vastuun asiat. Esimerkiksi useampi yritys asettaa vastuullisuusvaatimuksia toimitusketjulle ja aiempaa useampi yritys on sitoutunut YK:n Global Compactin periaatteisiin. Yritys vastuubarometrin kolmen arviointinäkökulman osalta juuri yritys vastuun johtamisessa pärjävien yritysten joukko on kasvanut eniten viime vuodesta.

4. G4 vakiinnuttaa asemansa

GRI G4 -raportointiviitekehyksen mukainen raportointi on kasvanut merkittävästi viime vuodesta. Kun viime vuonna parikymmentä yritystä oli siirtynyt noudattamaan uutta ohjeistoa, on G4-raporttien lukumäärä nyt ylittänyt 50 raportin

rajapyykin. G4-käyttöön siirtymäajan lähestyessä loppuaan on oletettavaa, että G4-raporttien lukumäärä jatkaa kasvuaan myös ensi vuoden aikana.

5. Veroraportointi jatkaa kasvuaan

Verojalanjäljen raportoitavien yritysten lukumäärä on kasvanut yli 40 prosenttia viime vuodesta. Julkinen verokeskustelu sekä vakiintuvat käytännöt lisäävät raportointia entisestään. Valtionomisteiden yhtiöiden raportointi on kasvanut Valtioneuvoston kanslian omistusohejausosaston ohjeistuksen myötä, mutta myös muiden kuin valtionomisteiden yhtiöiden raportointi on lisääntynyt. Verojen hallinnoinnista, verostrategiasta tai siitä miten raportoitavat verot on rajattu, kerrotaan vain osassa raportteja.

Edelläkävijöiden kärki panostaa arvonluonnin ymmärtämiseen

Jussi Nokkala

PwC:n yritysvastuupalvelut

Yrityksen kyky viestiä sidosryhmilleen yhteiskunnallisista vaikutuksistaan ja arvonluonnista erottaa strategisen yritysvastuun edelläkävijät kilpailijoistaan. Edellytyksenä on vahva ymmärrys yritysvastuun tuomista mahdollisuuksista sekä niiden huomioiminen liiketoimintastrategiassa, tuotekehityksessä sekä riskienhallinnassa.

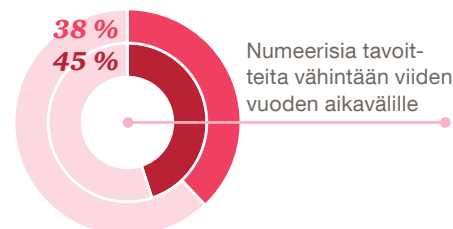
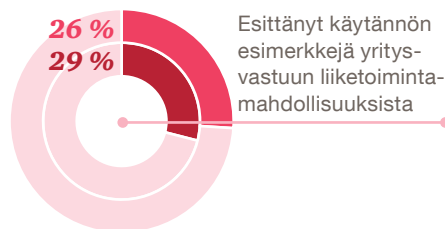
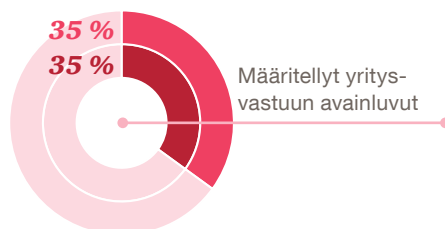
Strategisesta yritysvastuusta raportoitvien yritysten lukumäärä ei ole merkittävästi muuttunut viime vuodesta, mutta kärkijoukko näyttäisi vahvistaneen etumatkaansa entisestään. Arvioinnin perusteella edelläkävijäyritykset hyödyntävät integroidun raportoinnin ominaisuuksia, kuten pääomalajien määrittelyä, laajamittaista riskien ja mahdollisuuksien arviointia sekä yritysvastuun ja kestävä kehityksen huomioimista liiketoimintastrategiassa.

Yrityksen kyky viestiä sidosryhmilleen yhteiskunnallisista vaikutuksistaan ja arvonluonnista erottaa strategisen yritysvastuun edelläkävijät kilpailijoistaan.

Vaikka yritykset ovat päättäneet keskittyä uusien raportointivaatimusten täyttämiseen, käydään edelläkävijöiden keskuudessa entistä kiivaampaa kilpailua yritysvastuun tuomasta lisäarvosta. Kärkijoukon esimerkit tarjoavat hyvän vertailukohteen myös niille yrityksille, jotka eivät vielä ole heränneet yritysvastuun merkitykseen liiketoiminnan edistäjänä.

Strateginen yritysvastuu

2013 | 2014

Vastuullinen yritys vastuullisen sijoittamisen tavoitteena

Sanna Pietiläinen
PwC:n yritys vastuupalvelut

Vastuullisen sijoittamisen merkitys sijoitustoiminnassa on kasvanut nopeasti. Vuosina 2012–2014 vastuullisen sijoittamisen periaattein hoidettujen sijoitusvarojen määrä Euroopassa kasvoi 55 prosenttia yli 13 biljoonaan* dollariin (GSIA 2014). Vastuullisella sijoittamisella tarkoitetaan sijoituskohdeiden ympäristöasioiden, sosiaaliseen vastuuseen liittyvien tekijöiden ja hallintotapa-asioiden eli ns. ESG-asioiden arvioimista ja huomioimista osana sijoituspäätöksentekoprosessia. ESG-asiat vaikuttavat tuoton- ja riskinhallintaan varmistuen samalla, että sijoitustoiminta on niin sijoittajan oman toimintaympäristön kuin yhteiskunnankin näkökulmasta hyväksyttävää.

Sijoittajat ovat yritysten keskeisimpiä sidosryhmiä luoden nykyisin vaatimuksia ja odotuksia myös liiketoiminnan vastuullisuudelle. Sijoittajien kannalta on ensiarvoisen tärkeää saada sijoituskohteesta oikeaa ja riittävää tietoa sijoituspäätösten tueksi. Sijoittajien tärkein tietolähde on myös vastuullisuusasioissa yritysten sijoittajaviestintä. Johdon tehtävänä on tuoda sijoittajaviestinnän keinoin esille, miten pitkän aikavälin liiketoimintaa tullaan kehittämään kestävästi ja kuinka hyvin asetetut tavoitteet on onnistuttu saavuttamaan. Integroidun raportoinnin tavoitteena onkin antaa arvonluonnin kannalta merkittävistä asioista yhtenäinen kuva. Sijoittajien on sen

avulla helpompi ymmärtää yrityksen toiminnan tulevaisuuteen ulottuvia vaikutuksia ja arvon muodostumiseen liittyviä seikkoja.

Tällä hetkellä vain harvojen yritysten raportointi pitää sisällään edellä kuvattua integroitua ajattelua. Yrityksen johdon tulee tunnistaa, kuinka yritys luo arvoa sijoittajilleen, miten tätä arvonluonnin toteutumista johdetaan ja seurataan, ja miten viime kädessä yrityksen onnistumisesta ulkoisesti raportoidaan. Haastamme yrityksiä kuvaamaan niiden arvonluontia avaavaa raportointia, jotta myös sijoittajat saisivat tarvitsemansa vastuullisuustiedot sijoituspäätöstensä tueksi. Laadukas sijoittajatieto auttaa poimimaan vastuullisuusnäkökulmasta hyvät sijoituskohteet ja johtaa parhaimmillaan pitkällä aikavälillä vastuullisuusasiensa hyvin hoitavien yritysten arvonnousuun.

*1 biljoona=1000 miljardia

9%

yritysvastuubarometrissä arvioiduista yrityksistä kuvaa arvonluontia eri sidosryhmille.

Olennaisuuden määrittäminen auttaa johtamaan liiketoimintastrategian näkökulmasta oikeita asioita

Anne-Maria Flanagan
PwC:n yritysvastuupalvelut

Suomalaiset yritykset osaavat poimia toimintaympäristön realiteettien ja sidosryhmien näkemysten perusteella johdettavakseen olennaiset yritysvastuuasiat. Yritysvastuubarometrin kolmen arviointinäkökulman osalta juuri yritysvastuun johtamisessa hyvin pärjäävien yritysten joukko onkin kasvanut eniten viime vuodesta.

Yritykset ovat kiitettävästi määritelleet olennaiset asiat, ja kaikille yritysvastuun osa-alueille on asetettu vähintään laadullisia tavoitteita. Näitä tavoitteita käytetään yhä kohtuullisen paljon myös palkitsemisen perusteena. Yritysvastuun johtamisesta vastuussa oleva henkilö on myös usein johtoryhmän tai laajennetun johtoryhmän jäsen.

Kun olennaisia asioita määritellään, katsoo suuri osa yrityksistä niitä edelleen vahvasti raportoinnin näkökulmasta. Tällöin yrityksen agendalla johdettavien asioiden joukossa voikin olla teemoja, jotka nousevat sinne ennen kaikkea raportointivaatimusten kautta. Siellä voi olla myös teemoja, joiden läsnäolo on perusteltua sidosryhmän näkökulmasta, joka on toinen olennaisuudenmäärittelyn kahdesta ulottuvuudesta. Osa yrityksistä kuitenkin hakee sen ohella selkeästi vahvistusta ja selkänöjää olennaisille asioille liiketoimintalähtöisesti. Yrityksen kehittämisen ja yritysvastuun aidon etenemisen kannalta se onkin ensiarvoisen tärkeää, koska sillä tavoin löytyvät ne vastuullisuuden asiat, joihin johtamisessa keskitytään.

Osa olennaisista asioista vaikuttaa operatiivisen toiminnan ohella liiketoimintastrategiaan. Nykyisessä toimintaympäristössä yritysvastuuseen liittyvät asiat näyttelevät niin suurta roolia, ettei yhdelläkään yrityksellä ole varaa jättää niitä perkaamatta liiketoimintastrategiaa ja pitkän aikavälin tavoitteita määriteltäessä. Yritysvastuuasioiden on yksinkertaisesti pakko olla läsnä. Niiden tulisi päätyä johdettaviksi kokonaisuusiksi, joille asetetaan tavoitteita, joihin sitoudutaan johtoryhmässä ja politiikoissa, joista palkitaan ja joista koulutetaan henkilöstöä.

Raportoinnin näkökulmasta yritykselle taas on tärkeintä pysyä itse kuskin paikalla, määritellä juuri tälle yritykselle ainutlaatuinen tapa johtaa raportointia ja hyödyntää raportoinnin

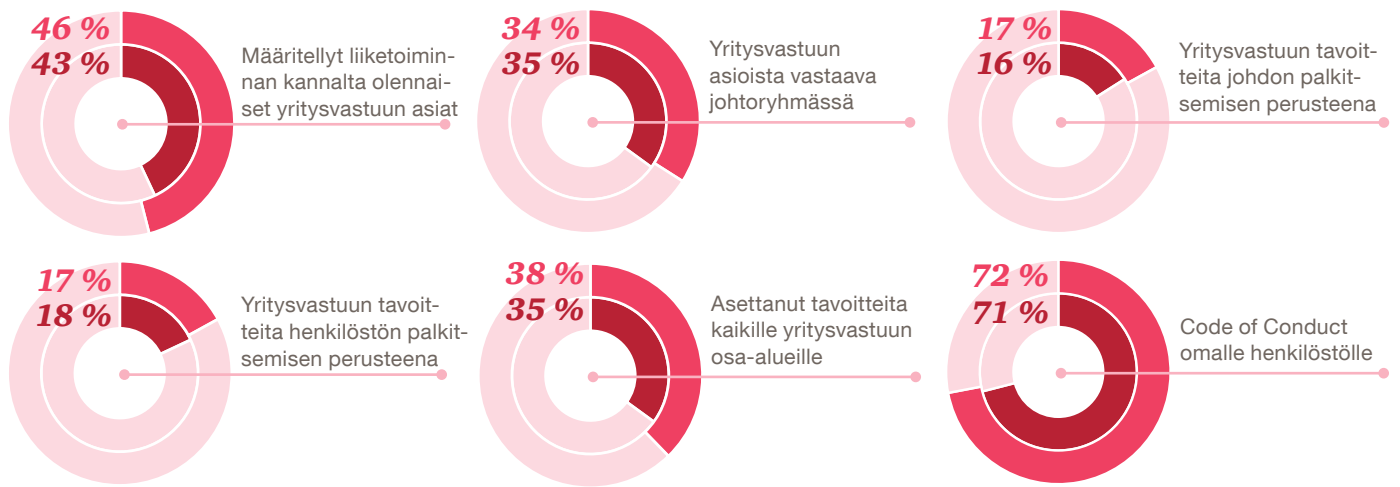
viitekehyksiä. Viitekehyksiä tulisi hyödyntää niin, että raportoitava tieto, oli se sitten sisäistä tai ulkoista, palvelee parhaiten juuri niitä sidosryhmiä, jotka ovat siitä kiinnostuneita ja tarvitsevat sitä päätöksenteossaan.

Tässä työssä yritystä voi auttaa raportointistrategia, joka pitää huolen siitä, että yritys ei poukkoile vaan noudattaa sovittua linjaa raportoinnissaan. Tällöin myös sidosryhmät voivat luottaa yrityksen kykyyn johtaa yritysvastuuasioitaan laadukkaasti ja sen kykyyn raportoida olennaisista asioista luotettavasti, tasapainoisesti ja läpinäkyvästi.

Olennaisuuden määrittelyprosessi näyttää toimivan: se nostaa entistä useammin sekä vastuullisuuden teemoja liiketoimintaan että liiketoiminnasta teemoja yritysvastuun olennaisten asioiden listalle.

Yritysvastuun johtaminen

2013 | 2014

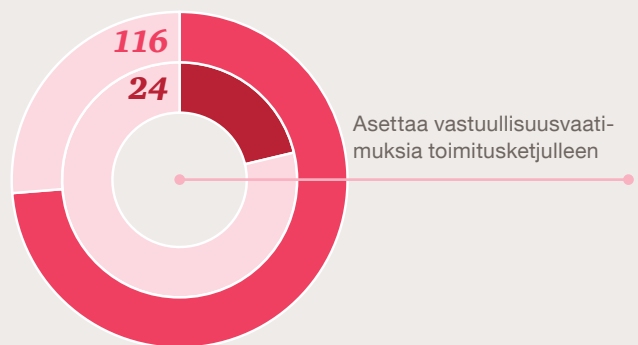
2013 n=164 | 2014 n=157

Toimitusketjun osalta kehitys on viimeisen muutamman vuoden aikana ollut nopeaa, varsinkin kun tarkastellaan linjauksia ja asetettuja vaatimuksia koskien toimitusketjun vastuullisuutta. Vuonna 2009 vastuullisuusvaatimuksia toimitusketjulle asetti 24 yritystä, vuonna 2014 vastaava luku oli 116. Vaatimusten lisäksi myös seuranta on parantunut ja yli puolet yrityksistä seuraakin systemaattisesti vaatimusten noudattamista ja vastuullisuuden toteutumista toimitusketjussa.

Yhä useampi suomalainen yritys on sitoutunut Global Compactiin ja sitä kautta myös vuosittaiseen raportointiin. Osittain syynä on varmasti Global Compactin painottuminen ihmisoikeuskysymyksiin ja työelämän oikeuksiin. Lisäksi YK:n Global Compactiin sitoutuminen on monelle sijoittajalle osa ESG-vaatimuksia. Näiden asioiden johtamisessa Global Compact toimiikin hyvänä työkaluna.

Toimitusketjun hallinta (kpl)

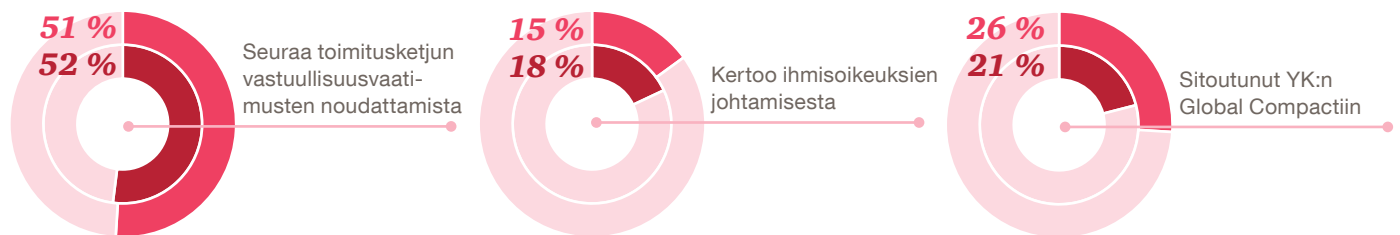
2009 | 2014

2009 n=121 | 2014 n=157

Toimitusketjun hallinta ja ihmisoikeudet

2013 | 2014

2013 n=164 | 2014 n=157

Yritysvastuubarometriin arvioituista yrityksistä

- 41 on sitoutunut YK:n Global Compact -aloitteeseen
- 23 ilmoittaa noudattavansa OECD:n toimintaohjeita monikansallisille yrityksille
- 5 on soveltanut YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia ohjaavia periaatteita (ns. Ruggien periaatteet)
- 10 on ottanut ISO 26000 -standardin huomioon yritysvastuun kehitystyössä.

G4 vakiinnuttaa asemansa

Annika Virtanen

PwC:n yritysvastuupalvelut

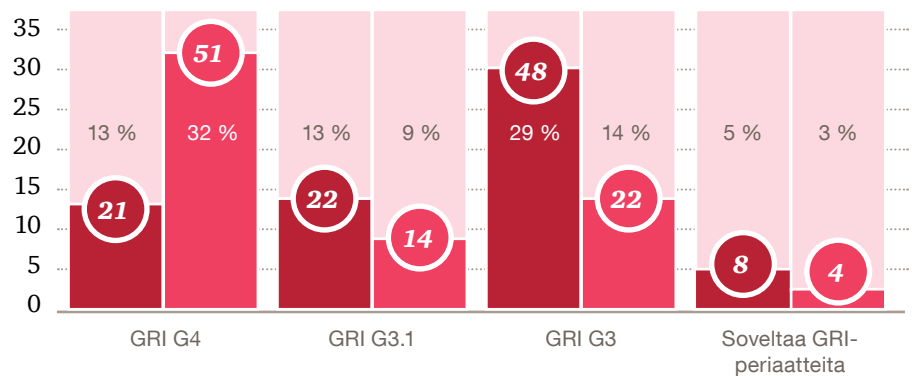
Global Reporting Initiative (GRI) G4 -raportointiohjeisto julkaistiin toukokuussa 2013. GRI on jatkanut G3- ja G3.1-raporttien hyväksymistä vielä kaksi täyttä raportointikierrosta siitä eteenpäin. Tämä siirtymäkausi päättyy vuoden 2015 lopussa ja 31.12.2015 jälkeen julkaistavissa raporteissa yritysten tulisikin valita toinen GRI G4 ”in accordance” -vaihtoehtoista ja täyttää valitun vaihtoehdon vaatimukset.

Viime vuoden tarkastelussa uutta G4-raportointiohjeistoa sovelsi yritysvastuuraportoinnissaan parikymmentä suomalaista yritystä. Silloin monet yritykset vielä pohtivat, milloin ja miten siirtyminen tapahtuisi. Osa yrityksistä tuntui myös miettivän, siirtyäkö lainkaan G4-viitekehyksen soveltamiseen. Jännityksellä odotettiin, kuinka vahvan aseman uusi ohjeistus tulisi Suomessa saamaan ja millaisia muutoksia se toisi tullessaan.

Tuoreet yritysvastuubarometritulokset kertovat, että G4-ohjeisto otti kuluneen vuoden aikana vahvan jalansijan Suomessa raportoivien yritysten keskuudessa. Vuoden 2014 yritysvastuuraportissaan sitä sovelsi jo yli viisikymmentä yritystä. Tämä on yli kolmekymmentä prosenttia kaikista yritysvastuubarometrissa arvioituista raporteista. Määrä on korkea, ja onkin mielenkiintoista nähdä, mikä tilanne on vuoden päästä.

GRI-raportointi

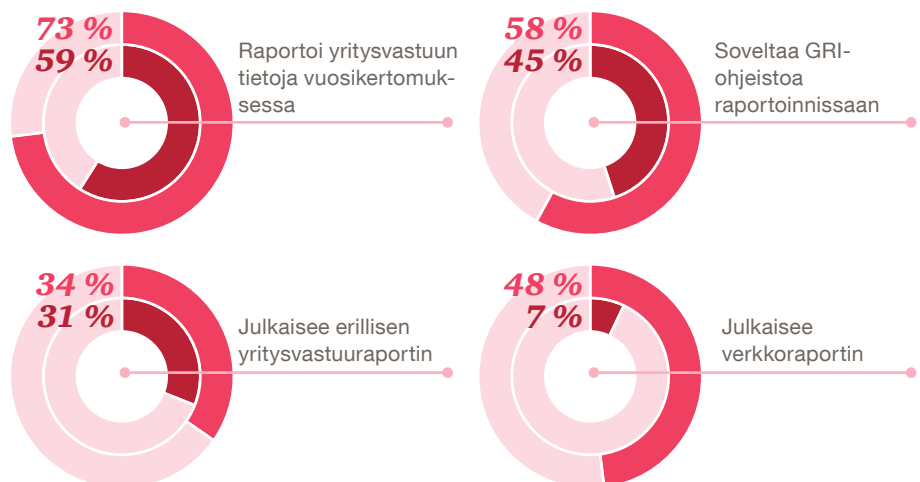
2013 | 2014

2013 n=164 | 2014 n=157

Yritysvastuun raportointi

2009 | 2014

2009 n=121 | 2014 n=157

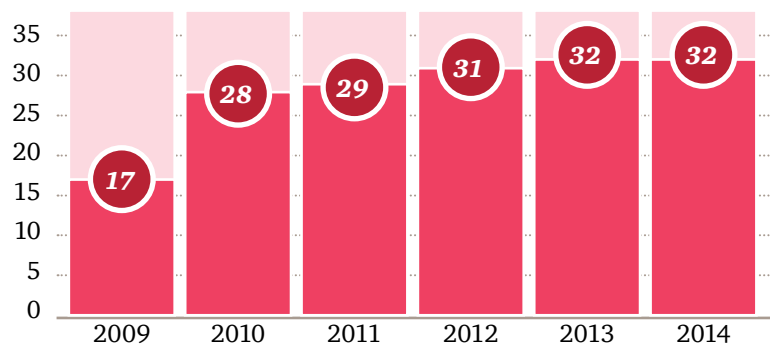
Annika Virtanen
PwC:n yritys vastuupalvelut

Edellisessä yritys vastuubarometrissa pohdittiin, ohjaako G4-ohjeisto raportointia oikeaan suuntaan, eli kohti olennaiseen keskittyviä, tiiviimpiä yritys vastuukatsauksia. Kysymys on edelleen ajankohtainen. G4-ohjeisto antaa tarkat kuvaukset indikaattorien sisällöstä, ja vaatimuksia on myös joiltain osin tullut enemmän. Vaatimukset saattavat tuntua raskailta. Toisaalta G4-viitekehys antaa myös olennaisuuden määrittelyn myötä paljon tilaa raportoida juuri omalle yritykselle keskeisistä asioista ja samalla mahdollisuuden karsia vanhaa ja epäolennaista sisältöä. Yritysten olisikin hyvä hyödyntää näitä GRI G4:n tarjoamia mahdollisuuksia rohkeammin.

32 %

kaikista yritys vastuubarometrissa arvioituista raportoivista yrityksistä ilmoittaa käyttävänsä GRI G4-raportointiohjeistusta.

Yritys vastuubarometrien aikana varmennusten lukumäärä on kasvanut merkittävästi, joskin tasaantuen viime vuosien aikana. (kpl)

2009 n=121 | 2010 n=132 | 2011 n=156 | 2012 n=157 | 2013 n=164 | 2014 n=157

Integroitu raportointi lähestyy

Jussi Nokkala

PwC:n yritysvastuupalvelut

Integroitu raportointi on puhuttanut yritysvastuukenttää jo useamman vuoden ajan. Tähän mennessä selkeät ohjeet integroidun raportoinnin implementoinnista samoin kuin hyvät käytännön esimerkit ovat olleet vähissä. Tuore PwC:n kansainvälinen integroidun raportoinnin implementointiohje auttaa yrityksiä raportoinnin uudistamisessa, mutta mitkä ovat suomalaisten yritysten valmiudet vastata ohjeen suosituksiin?

Integroidun raportoinnin sisältöelementtejä ovat organisaation ja liiketoimintamallin kuvaus, selvitys hallinnoinnista, toimintaympäristön riskien ja mahdollisuuksien kuvaus, liiketoiminnan tulokset sekä tulevaisuuden näkymien arviointi. Keskeistä raportoinnissa on kuvata, kuinka yritys tuottaa lisäarvoa eri sidosryhmille.

Yritysvastuubarometrin tulosten perusteella merkittävä osa suomalaisista yrityksistä hyödyntää jo nyt joitakin integroidun raportoinnin peruselementtejä raportoinnissaan.

Merkittävä osa yrityksistä sisällyttää raportointiinsa tietoja toimintaympäristön seurannasta – tunnistaa tärkeimmät sidosryhmät (75 %), määrittelee olennaiset asiat (68 %) ja huomioi megatrendien vaikutukset (63 %). Noin kolmannes yrityksistä nostaa kestävä kehityksen ja yritysvastuun trendejä myös liiketoimintastrategiaan (34 %), ja useat yritykset ovat myös asettaneet pitkän aikavälin tavoitteita (43 %). Noin joka kolmas yritys raportoi yritysvastuun avainlukuja (35 %). Suurin osa yrityksistä raportoi ei-taloudellisia tietoja vuosikertomuksessaan (73 %).

Vaikka integroidun raportoinnin peruselementit löytyvät monien yritysten raportoinnista, toistaiseksi vain harva yritys kuvaa raportoinnissaan lisäarvoa eri sidosryhmille tai määrittelee yrityksen arvonmuodotuksen kannalta olennaiset pääomalliset.

PwC:n implementointiohje tarjoaa tukea integroidulle raportoinnille. Ensisysäys vaatii ylimmän johdon sitoutumista prosessiin, mutta jatkotyöstö saattaa edistyä nopeasti – ovathan monet sen peruselementit jo usealla yrityksellä ennestään kunnossa.

Integroidun raportin sisältöelementit

- Organisaation ja liiketoimintamallin kuvaus
- Hallinnointi
- Riskit ja mahdollisuudet
- Liiketoiminnan tulokset
- Tulevaisuuden näkymät

Lähde: IIRC

Integroidun raportoinnin viisi vaihetta

1. Toimintaympäristön ymmärtäminen ja sidosryhmien osallistaminen
2. Arvonluonnin ja strategian kirkastaminen
3. Sisäisten prosessien valjastaminen strategian tueksi
4. Integroidun raportoinnin mittariston kehittäminen
5. Integroitu raportointi sijoittajadiialogia tukemaan

Lähde: *Implementing Integrated Reporting – PwC's practical guide for a new business language*

Veroraportointi jatkaa kasvuaan

Petri Seppälä

PwC:n veroneuvontapalvelut

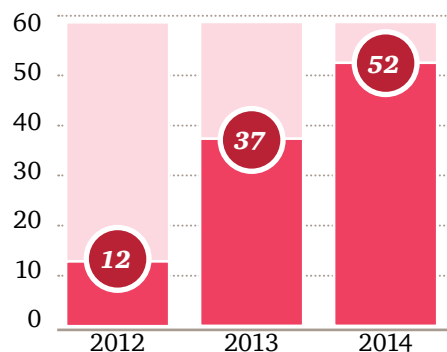

yhtiöille, joiden omistusta omistajaohjausosasto hallinnoi. Ohjeen mukaan enemmistöomisteiset ovat velvollisia raportoimaan verojalanjäljestä ensimmäisen kerran tilikaudelta 2014 ja vähemmistöomisteisille raportointia suositellaan. Verojalanjälkeä julkaisevien yhtiöiden joukosta 24 onkin valtion osin tai kokonaan omistamia, mutta nämä kaikki yhtiöt eivät ole omistajaohjausosaston hallinnoimia ja näin ollen ohjeistuksen piirissä.

Myös muiden kuin valtionomisteisten yritysten verojalanjälkiraportointi on selkeästi yleistynyt. Tarkasteltaessa raporttien sisältöä niissä on myös nähtävissä tiettyjä trendejä. Verojen hallinnoinnista, verostrategiasta tai siitä miten raportoitavat verot on rajattu, kerrotaan vain osassa raportteja. Vastaavasti liiketoiminnan luonteesta ja sen vaikutuksesta maksettavien ja tilitettävien verojen määrään ei juurikaan ole mainintoja.

Suurin yhtenäisyys näyttäytyy verolajikohtaisuudessa ja tilitettyjen ja kerätty-

Verojalanjäljestä raportoivien yritysten määrä on noussut yli 40 prosenttia viime vuoteen verrattuna. (kpl)

Verojalanjäljestä raportoivien yhtiöiden määrä on kasvanut edelleen viime vuodesta. Trendi on selkeä – vuonna 2012 raportoivia yhtiöitä oli 12, seuraavana vuonna 37, ja tilikauden 2014 osalta yhteensä 52 yhtiötä raportoi verojalanjäljestään.

Valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto on antanut ohjeen verojalanjälkiraportoinnista ja sen sisällöstä

jen verojen raportoinnissa erikseen. Suurin osa yhtiöistä tyytyy kuitenkin joko verojen esittämiseen puhtaasti lukumuodossa tai lisäämällä vain hyvin lyhyet kirjalliset kuvaukset asiasta. Muutama yhtiö on nostanut esiin matalan verotuksen maissa sijaitsevat yhtiöt. Maakohtaisesti raportoivien yritysten määrää tarkasteltaessa on otettava huomioon, että arviolta noin neljännes raportoivista yrityksistä toimii vain Suomessa.

Eniten ymmärrystä raportoivien yritysten verojalanjäljistä saa raporteista, joissa maa- ja verolajikohtaiseen informaatioon on yhdistetty ytimekäs kirjallinen kuvaus yhtiön liiketoiminnan merkityksestä verojalanjälkeen, verostrategiasta sekä verojen hallinnoinnista. Liiketoiminnan ja yrityksen kulloisenkin tilanteen ymmärtäminen on tärkeää valistuneiden johtopäätösten tekemiseksi yrityksen verojalanjälkeä koskien.

	2013		2014	
Verot eritelty verolajeittain	43 %	18	75 %	39
Verot raportoitu maittain	35 %	13	15 %	8
Verot raportoitu alueittain	8 %	3	17 %	9
Maksetut ja tilitetyt verot osoitettu erikseen	27 %	11	50 %	26
Vain tulovero ja/tai muutama päävero raportoitu	22 %	6	21 %	11
Verot kokonaissummana ilman erittelyitä	16 %	8	2 %	1
Verostrategia ja/tai verojen hallinnointi kuvattu	n/a	n/a	29 %	15

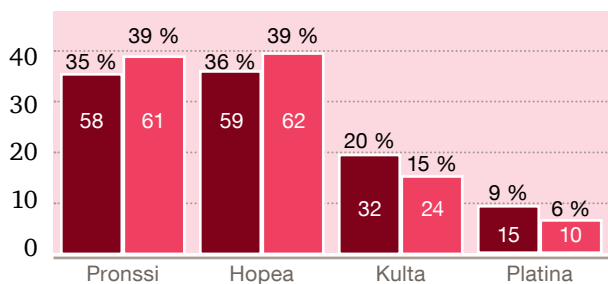
veroalanjäljestä raportoivia yrityksiä 2013 n=37 | 2014 n=52

Yritysvastuun tila Suomessa

Suomalainen yritysvastuu on viiden vuoden aikana ottanut harppauksia eteenpäin kaikilla osa-alueilla. Edelliseen vuoteen verrattuna kehitystä on tapahtunut johtamisen osa-alueella muita osa-alueita enemmän. Strategisen yritys vastuun osalta entistä harvempi yritys täyttää platina- tai kultaluokan vaatimukset.

Yritys vastuubarometri tarkastelee yritys vastuun nykytilaa kolmesta näkökulmasta:

Strateginen yritys vastuu

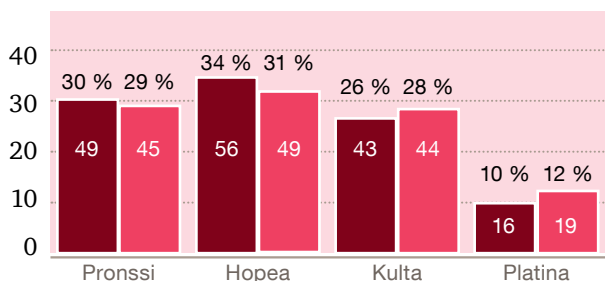
- Kestävän kehityksen haasteet
- Yhteys liiketoimintastrategiaan
- Yritys vastuun riskit ja mahdollisuudet
- Pitkän aikavälin tavoitteet
- Yritys vastuun avainluvut
- Yritys vastuun johdon palkitsemisen perusteena

Arvioidut yritykset on jaettu neljään luokkaan arviointikriteereiden täyttymisen mukaan:

Platina: ≥ 75 %
 Hopea: 25–49,9 %
 Pronssi: ≤ 25 %
 arviointikriteereistä

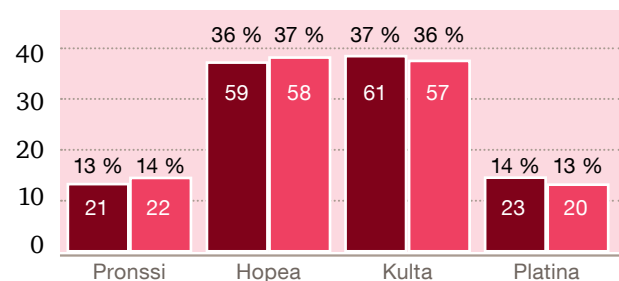
2013 | 2014

Yritys vastuun johtaminen

- Olennaisuus
- Toimintaperiaatteet ja politiikat
- Yritys vastuun organisointi ja seuranta
- Tavoitteet ja tulokset
- Toimitusketjun hallinta ja seuranta

Yritys vastuun raportointi

- Raportoinnin kattavuus ja tasapainoisuus
- Sidosryhmävuorovaikutus
- Tunnusluvut (ympäristö-, sosiaalinen ja taloudellinen vastuu)
- Tietojen riippumaton varmennus

2013 n=164 | 2014 n=157

Yritysvastuun ja yritysetiikan asiantuntijamme

Sirpa Juutinen
puh. 040 578 2615
sirpa.juutinen@fi.pwc.com

Maj-Lis Steiner
puh. 050 383 8637
maj-lis.steiner@fi.pwc.com

Anne-Maria Flanagan
puh. 040 679 5353
anne-maria.flanagan@fi.pwc.com

Sanna Pietiläinen
puh. 044 906 0885
sanna.pietilainen@fi.pwc.com

Elina Raivio
puh. 040 835 6476
elina.raivio@fi.pwc.com

Casimir von Frenckell
puh. 040 727 7271
casimir.vonfrenckell@fi.pwc.com

Satu Man
puh. 040 526 1177
satu.man@fi.pwc.com

Jussi Nokkala
puh. 050 354 8381
jussi.nokkala@fi.pwc.com

Sari Pohja
puh. 040 186 2050
sari.pohja@fi.pwc.com

Anna Suomi
puh. 050 312 0906
anna.suomi@fi.pwc.com

Hannele Hirvelä
puh. 0400 473684
hannele.hirvelä@fi.pwc.com

Tuija Lankia
puh. 050 361 0659
tuija.lankia@fi.pwc.com

Annika Virtanen
puh. 044 333 0253
annika.virtanen@fi.pwc.com

Ake Turunen
puh. 040 515 0804
ake.turunen@fi.pwc.com

Lea Tikkala
puh. 044 530 4005
lea.tikkala@fi.pwc.com

Mikko Toivonen
puh. 050 487 6105
mikko.toivonen@fi.pwc.com

Karo Vallittu
puh. 040 833 8318
karo.vallittu@fi.pwc.com

Seuraa meitä: **PwC Suomi**

PricewaterhouseCoopers Oy, PL 1015, Itämerentori 2, 00101 Helsinki. Puhelin 020 787 7000.

PwC auttaa yrityksiä kasvamaan, toimimaan tehokkaasti ja raportoimaan luotettavasti. Apunasi on Suomessa yli 800 asiantuntijaa ympäri maan. Olemme sitoutuneita tuottamaan laadukasta palvelua liikkeenjohdon konsultointiin, yritysjärjestelyiden, veroneuvonnan, tilintarkastuksen ja muun varmennuksen alueilla. Tavoitteenamme on luoda kestävä kasvua. Ota yhteyttä tai lue lisää: www.pwc.fi.

PwC toimii 157 maassa yli 195 000 asiantuntijan voimin. Nimi PwC viittaa PwC-ketjuun ja/tai yhteen tai useampaan sen jäsenyritykseen, joista jokainen on oma itsenäinen yhtiö. Lisää tietoa: www.pwc.com/structure.

© 2015 PricewaterhouseCoopers. Kaikki oikeudet pidätetään.

